

Lugupeetud president Rüütel!
Austatud Riigikogu aseesimees!
Auväärne Riigikohtu esimees!
Hea õiguskantsler!
Kogu Tallinna Ülikooli pere!
Kõik siinviibijad!

Läinud nädala laupäeval, 7. märtsil möödus Eerik-Juhan Truuväli sünnist 82. aastat. Ta oli esimene Eesti iseseisvuse taastamise järgne õiguskantsler ning hinnatud õppejõud ja väarikas teadlane, keda võib liialdamata pidada Õiguskantsleri Kantselei ja laiemalt kogu institutsiooni ülesehitajaks.

Ma olen südamest tänulik kõigile tänase koosviibimise korraldajatele nii Tallinna Ülikoolist, MTÜ-st Polis, Õiguskantsleri Kantseleist kui Riigikogust, kes on panustanud, et märkida see oluline tähtpäev ära ning tõsta esile ka Euroopa kohaliku omavalitsuse harta 35. aastapäeva.

Eerik-Juhan Truuvälja kaalukus Eesti jaoks väljendub hästi tänase kollokviumi programmis, kus vaadatakse tema pärandile võimeka teadlase ja juristina, aga heidetakse ka pilk tema suhetele põhiseaduse, õiguspoliitika, omavalitsuste ning akadeemilise maailmaga.

1993. aastal andis Truuväli napilt mõned kuud pärast oma kantselei käivitumist Riigikogu ees ülevaate seadusandliku ja täidesaatva riigivõimu ning kohalike omavalitsuste õigustloovate aktide kooskõlast põhiseaduse ja seadustega. Toona tõstis ta esile vajadust, et seadusloome protsessis püüaks seadusandja näha ette seaduse tegelikku ellurakendumist.

„Esiteks, milliseid organisatsioonilisi ümberkorraldusi või meetmeid määruse rakendamine kaasa toob.

Teiseks, milliseid rahalisi või muid materiaalseid vahendeid määruse rakendamine nõuab. Kui see nõue jäetakse täitmata, läheb vaja väga suurt valitsuse erifondi. Nii aga võib üsna lihtsalt ja kergelt lüüa tasakaalust välja kogu eelarve.

Kolmandaks, kuidas määruse rakendamine mõjutab olemasolevaid sotsiaalseid või poliitilisi suhteid ja millised on selle võimalikud resonantsid“

Kõlanu on vaid üks välja nopitud killuke, mis iseloomustab Eerik-Juhan Truuvälja võimet õiguskantsleri institutsiooni kujundajana juba ettevaatavalt õigusruumi ja poliitika kujundamise käigus tuua esile ka tuleviku seisukohalt olulisi seadusloome kitsaskohti. See on see, mida oskan hinnata lühikest aega seadusandva võimu juures olnuna ning põgusalt täidesaatva võimu tööd näinuna.

Head kuulajad!

Eerik-Juhan Truuvälja üliõpilasena Tartu Ülikooli Õigusinstituudist oskan esile tõsta tema panust õppejõuna Eesti õiguse ja riigiõiguse teooria ning õigusfilosoofia arengusse. Mäletan hästi tema muljet avaldanud teadmisi ning kogemusi, mida ta oma autoriteedi ja peene huumori abil edasi andis. Tema seminare võeti tõsiselt, loenguid ei segatud ning eksameid kardeti. Truuväli oli auditooriumi ees karm, aga ääretult õiglane. Nagu õigus peabki olema.

Soovin Teile inspireerivat ja mõttetihedat kollokviumi, mis võiks Truuvälja sõnade järgi viia *tuntu või rohkem tuntu kaudu meid uuele teadmisele!*

Ma tänan südamest!